

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.I.], 1570

VD16 W 1048

Homilia IIII. Et egrediebantur ad eum tota Iudæa regio & Hierosolymitæ, & baptizabantur omnes ab illo in Iordanæ flumine, confitentes peccata sua.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](#)

multitudine fuisse putabimus; qui omnes baptizati typo comprehensi fuerunt? Quæ ergo audacia
est, dæteriorum fingere eorum conditionem, qui sub novo Testamento nascuntur, cum huic tempore
liberorum sua gratia reuelationem Deus esse voluerit?

Vbi sum & effectus baptizati ipsa etiam definitione comprehendimus. Vbi primum locum obtinet, s. Baptismi
quod ecclæsia gremium recepi: Christo nomen datus, & ipso sub Crucis signo aduersus satanam finis effectus
militaturi. Facit hoc ad fiduciæ confessionem, qua Deus omnibus seculis suam ecclesiam à prophanis
et usus.
quilibet segregat esse volunt. Deinde ob-signatur nobis yniversa nostra redempcionis ratio, ut no-
stram tam certe confite animas nostras Christi sanguine purificatas, & eiusdem spiritu & verbo regene-
ratae esse, quād certum est corpora nostra huic sacri fonti aqua tincta & aspersa esse. Baptizatum
egi non mirum, quād Paulus olim Circumcisioem, sigillum iustitiae fidei dicere possumus. Præterea Psal. 51.
Rom. 4:
conditionis nostra admonetur, quod nimis in peccatis conceperat & nati, ablutione & purificatio-
ne opa habeamus. Quam vi in Christo nobis baptismus monstrat: Ita officij quoque admonet, quod
in carnis nostra mortificatione, spiritus innovatione, innocentia & charitatis studio potissimum ver-
satur. Vide Roman. 6. Gal. 3. &c. Horum itaq; memoris, fidem Christo datam constanter tueamur,
ut illum auxilijs huic vita labores emen-sistam, cum illo vivamus in celis, cui debetur benedi-
cione, honor, gloria & postulas in aeternum. Amen.

H O M I L I A . I I I I .

Etegrediebantur ad eum tota Iudæa regio & Hierosolymitæ, & ba-
ptizabantur omnes ab illo in Jordane flumine, confitentes peccata sua.

Sicut Deus salutis nostra rationem nobis per Verbum & sacramenta offert; ita nos ijsdem rectè Argumentum
S & legitimè viri vult. Nec desunt exempla, quibus docemur, quād grauitate omnibus seculis in & usus loci
in animaduertitur, qui vel verbū contemnere ausi sunt, vel sacramenta irreligiosus contrectarunt. presentis.
Commodè ergo Marcus, postquam Ioannis ministerium exposuit, in presenti, ut illum populus ex-
cipiat, doceat. Ita enim exemplum proponit, in cuius imitatione nobis sedulò verificantur est, si quan-
do latet nobis quoq; Deus annunciat, &c.

Etegrediebantur (inquit) ad eum tota Iudæa regio, & Hierosolymitæ, &c. Expressit his ardens Cur ad Ioannem
populi studium, cuius procul dubio cause varie fuerunt. Alios enim serio salutis desiderio excitatos egredi sunt.
fuisse, ex ijs constat, que apud Lucam & Ioannem leguntur. Alios rursum curiositas & rerum no-
tarum studium excitauit, quorum ardor incertus fuit & inconsolans. Et in Ioanne quædam concur-
runt, que multos, ut illum audire & videre cuperent, excitare potuerunt. Prophetis enim ab instau-
rari templi temporibus per annos circiter quingentos caruerant, ita nimis viri verbi sui contemptum
plicente info domino, qui alibi famem hanc verbi sui minatus fuerat. Nam ergo ad Ioannem, quem Amos 7.
prophetat esse subducantur, maiori studio excurrunt. Deinde doctrina genus nouum erat & info-
rante quando Deo viam preparabat, & regnum illud Dei iam praeservibus esse docebat, quod propheta
ta alii promiserant, quorum doctrina ob humanas traditiones omnibus se fererat incognita. Accede-
bat his vita austerioris, qua malos adductos fuisse credibile est, ut doctorem hunc audire vellent.
Porò omnibus hisce Deus ad excitandas hominum mentes uti voluit, ut electos suos in veritatis co-
gnitionem pertraheret, reliquos verò, qui oblatam solutus doctrinam apernabantur, faceret inexcusa-
tiones. Nobis verò priusquam populi exemplum inspiciamus, duo hic obseruanda venient.

Primum, quid ingentem horum turbam ad Ioannem excurrisset, & ab eodem baptizatos esse Euangeliū
audimus. Admonet hoc, Euangelij doctrinam nunquam abs fructu predicari, nisi in mundo hoc nunquam frua-
perique corripitissimi sint. Habet enim, ybique locorum aliquos ex ijsus Deus, quorum mentes illu-
stret & aperit, ut pastoris veri vocem agnoscam & sequantur. Et licet inter seminandum aliud joan. 10.
quidem cadat in viam & à volucribus deuoretur, aliud inter spinas prefocetur, aliud inter faxa Matth. 13.
radices agere non posse, est tamen semper quod bonam terram inuenit, in qua fructum fert ubi-
rimum. Pertinet huc Isaia locus, in quo Deus hoc ipsum eleganti parabolam explicat, cum ait: Perin- Ia. 55.
de agimber aut nix de celo descendit, & illud non reddit, sed irrigat terram, & parere atq; germinare

eam facit, ut det seruenti semen, & panem ad edendum; Ita erit verbum meum, quod exi de ore, non redibit ad me vacuū, sed facies quæcumq; volo, & proferabitur in his, ad que misi illud. Exempla huius generis in scripturis paucim occurunt. Elias certè docendo plus quam ipse ferare audet profecit, quando septem millia audit esse in Israele, qui genu Baali non flexerint. Idem de corrigimmo Ieremie seculo dicimus, si Danielē & reliquo inspiciamus, quoniam opera verius Deiculat totum Orientem postea propagatus fuit. Sed suspendū est quod hic proponitur, si quis transporis totius mundi, & imprimis Iudeā, conditio fuerit, consideres. Orbis imperium tenebat Taurinus, libidine & tyrannie infamis. Galilæa rex erat Herodes, homo incestus & palam impius. Secordij dignitas penes Annam & Caiaphantem fuit, sub quorum dominio doctrina corripienterorum euripū mundinario est subsecuta. Populum seditionis quorundam spiritus quotidie exigit. Atamen Ioannes non ab*is* insigni fructu salutis doctrinam proposuit. Dicit hoc magistrum adum addere, ne unquam defuturos putent, qui ipsorum doctrinam audiant. Meminerint autem ijdem, non fidendum esse populi ad ipsos conuentus multitudini. Ne enim dixeris effectibus bona ducuntur: ita qui carnem sequi solent, mox ubi primus ille zelus deseruit & aduersa immiserit, recepta Veritatis doctrina turpiter deficeretur consueverunt, quod Ioannes primū, deinde iste Jesus Christus expertus est.

Secundo loco Ioannes considerandus venit. Veniunt ad hunc promiscuē omni loci & ordinis minores. Alibi enim sacerdotes, scribae, pharisei, publicani, & milites nominantur, qui ad illum fluxerunt. Hos vero omnes illi admittunt, nec aliquem audacius & superciliosus rejicit sine causa: sed cum singulis agit, prout illorum mores & ingenia exigere videbantur. Nam rite enim illud Euangelicum omnis generis pisces attrahere coepit, ut hinc colligamus, quae semper in hanc ecclesia facies futura sit. Quod enim Ioannes fecit in presenti, id ipsum postea Christus eius seruauit, qui neminem ad se venientem foras eisit. Nimirum ergo audaces sunt & temerari, quod die in hominum conscientias curiositas inquirunt, & superflitos scrutino multos a verbo simul sacramentorum Christi obsterent. Quin potius Ioannis exemplo doctrina sincera proponatur. Adneantur singuli sui officijs, & intelligent religionem rem seriam esse, in qua nefas sit aliquid videlicet vel similitate. Inde vero conscientiarum examen singulis relinquantur, ut ipsi sole probent, quod nos eliorum corda nouisse impossibile est. Sed præmissis istis, quid de populo Marcus dicitur?

I. Exenti in desertum. Primum exiuisse dicuntur in desertum, ubi Ioannes predicabat. Id vero ardenti doctrina & strictis studiis denotat, maximè si eos species, qui in remotioribus Iudea locis habitabant, illam ab*is* labore, sumptu, incommodeitate & periculo ad Ioannem excurrerent. Imitemur quando nihil in terris verbo salutis preciosius habemus. Vere enim nobis illa margarita est, ac acquirendæ causa diuendere, adeoq; abijcere conuenit. Imprimis autem videtur, ut ex mundo hoc exeamus, & illius studijs, vicinq; carni magnificis & splendidis, ecclias, quæ Christi vox sonat, preferamus, etiam si illa horribile & triste desertum videatur. Pater est dies vnu in atrijs domini, quam mille alij, & melior illorum conditio, qui ad limen domini defident, quam qui inter huius mundi voluptates in tentorijs impiorum habitant. Sed o' desiderium nostrum seculi sacerdotiam. Iudei ex remotissimis locis per montes, per valles, per longas rieras ambages, perq; infinita pericula ad Ioannem contendunt. At nos, qui intra priuata portentum Christum in scripturis loquenter audire poteramus, supina quadam ostentant illum sacerdotem. Quod si vero cœci sacri adeundi sint, in quibus Dei verbu predicatur, quæ non effugia querimus. Imò nulla tam leuis & turpis causa est, quæ non sufficiens esse videatur, cuius grata conscientia eras negligamus. Olim quando superstitionis cultibus conscientia grauabantur, nullis laboribus vel sumptibus parceretur, nec aliqua mora nobis videbatur intolerabilis. At circa Dei verbi laboribus, sumptibus, temporis mora, & alijs eius generis rebus quirinari puderet neminem. Agnitus hanc carnis nostra corruptionem, & tandem frequenti verbi studio corriganus.

II. Baptizantur in Jordane. Secundo baptizantur in Jordane. Facit hoc ad fideli confessionem, & memorabile est deinde exemplum. Multa enim erant, quæ quo minus hoc facerent, illos abferrere poterant. Periculis numerat, fidem & religionem nouam amplecti & profiteri, quæ nondum publica autoritate approbata.

peccati. Prereterea baptisimi symbolum ijs leue & ridiculum videri poterat, qui ceremonij magnitudo & sumptus hunc sibi affuerat. Idem sanè obijcere licuisset, quod olim Naaman Syrus Elyso 2. Reg. s. dicitur, subenti ut se Jordanus fluvio septies immergeret. Dicerent enim: Quid obsecro Jordanus aqua vel salutem virilitatis conferat? Num aqua nos Deo commendat? Vel, an non domi aquam innenire licet, quia cingeremur? Quin nos totos ipsi influmina quævis obvia immergimus? Sed omis s istis, id dei mandatum respiciunt, quod & contra periculi metum animos illorum confirmavit, & humeris rationibus aditum præclu omnem. Imitemur sunt hos postea, quibus Petrus, ut in Christum baptizarentur, mandauit. Imitemur nos quoq; neq; nos corā mundo prauo & adultero Christi & veritatis pudeat, nec quicquam eorum inutili putemus & superuacaneum, quæ ille nostræ fidei fouen de confirmatione causa infinitum.

Terio, peccata sua confessi esse dicuntur. Quem locum ad auricularē confessionem Papista 111. Confessio dixerunt. Sed facilis est ad illorum argumentum reponsum. Primo enim, cui nam peccata confessi tentur peccata, nūm exprimunt, nec unquam euinci poteris, illos singulorum peccatorum curiosa enumerantur, quos fuisse, qualis in Papatu existit. Quod si vero demus, illos Ioanni confessi fuisse, tamen ibi quidem aliquid ad auricularē Confessionis defensionem faciet, cuius nullum in scripturis spes est ipsam habebit. Publica enim hæc fuit, & praesenti tantum negotio inferiuit. Predicabat Iohannes penitentiam, & diuini iudicij securim ad arboris radicem postam esse clamabat, Confessionem vero peccatorum in Christo monstrarat, & nōc & vero Dei agno, qui solus mundi peccata tollit. Huic per baptismum credentes consecrari & initiari solebat. Quotquot ergo illius confituntur, & baptizati sunt, hoc ipso factu se peccatores esse & ablutione, per Christum opus labore confitentur. Nisi enim se peccatores esse agnouissent, nunquam vel baptismum admittere, vel ab Iohanne consilium vita in melius commutanda petere voluissent, quod illos fecisse constat. Eadem ergo hæc confessio fuit, quæ Hierosolymitanorum, qui ad Petri concionem animis con- Luce 3. quidi, quid facient interrogabant: & Ephesiorum, qui libros magicos post auditam Pauli concio- Act. 2. & 19. un publice combufferunt. Et horum quidem exempla nos quoq; imitari conuenit, nec pudeat pecca- tūm statim diffidere verbis, tum etiam publica emendatione sine resipientia confiteri.

Quia vero aduersarij loci huius literarum pro Confessione sua auriculari pertinaciter urgent, nosq; Peccatorū confessio in scriptura duplex traditur. illam recipimus, omni disciplina ecclesiæ sublata, virtus fenestræ aperte clamans, paucula que- lam de Confessione vobis dicenda erunt. Duplex traditur in scripturis peccatorum Confessio, qua- rum altera Deo sit, altera a proximo. Verant, vero Christianis hominibus veilem, in modo necessariam, vestitam. Nisi enim peccata nostra agnoscamus, de eorundem remissione non multum soliciti eri- mus. Quod si agnita disfimulare libeat, de Deo nos minus recte sentire neceſſe est, quiaſi illa vel no- fuisse ignore, vel minus propius sit erga eos, qui illum peccando semel offendereunt. At si confi- stetur peccata nostra (inquit Apostolus) fides est & iustitia, ut remittat nobis peccata nostra, & i. Ioh. 2.1 conuertat nos ab omni iniurie. Atque sola hæc Confessio in salutis causa locum habet, quæ apud Deum peccatorum remissionem querit. Exercunt hanc priuatum p̄i omnes, & eandem publice edunt, quando in cœribus sacris congregati, coram Deo se peccatores esse queruntur, & eiusdem misericordiam supplices implorant. Inferiunt huic olim anniversarium illud sacram, de quo Leuiticus 16. cap. 10. dicitur. Sæ frequentissimum semper illius in Ecclesia usum fuisse, omnes historie docent.

At que apud proximum sit peccati Confessio, reconciliationis causa fieri consuevit, & proper- viciendas offensas, quibus amicitia turbari solent, cum primis necessaria est. Confat enim nec sa- crata precia nostras Deo gratas esse, nisi cum fratribus nobis probè conueniat. De hac Iacobus scri- Matth. 5. bis, dicit: Confessio alterum rite παραπλοματική est, delicta, offensas suis errores vobis. Iacob. 5. Quem locum Papista non minime incepit quam hunc presentem pro sua Confessione allegant. Videntia enim oculis videre nolant, ministrum illuc Confessionem delitorum requiri, properque amici- tie interdum recedendi solent. Sed apertior est illorum impudentia, quam ut multa refutari de- cedunt. Sufficiat modo, præter duo hac Confessionis peccatorum genera, nullum in scripturis usum.

Porr̄d auricularis Confessio ex veteri consuetudine, quæ & ipsa ab hominibus bono quidem ex- De Confessione hisid præter Deimandatum introducta fuit, originem traxisse videtur. Nam cum antiquissima ma-

gistratus Christiani nulli esset, quorum auctoritate peccantium licentia cobteretur, disiplina quedam publica forma instituta fuit, cuius metu in officio retinerentur, & per quam qui aliquod designassent, ecclesie solenniter reconciliarentur, cum prius tempus aliquod a sacrorum communione abstinuisse. Erat ad eam rem destinatus presbyter quidam peculiaris, quem penitentiam alterum Ecclesiast. accedebant, peccata facebantur, & quid ab ipsis fieri vellent discebant. At quis humana etas plantatio, durabilis non fuit, & eadem si retineretur, maioris mali aliquando causam fore, impotens & missus casus docuit. Constantinopoli enim matrona nobilis, dum ex presbyteri iussu penitentiam in exemplo publicam agit, cum illius loci diacono scortari reprehensa est. Quod facina in ecclesia turbat, id graves, & multorum ora contra ecclesie ministros laxaria. Nestorius ergo Constantinopolitanus episcopus, non modo diaconum loco monit, verum etiam suadentibus nonnullis, ut rite librum permetteret, secundum quod sibi ipsi bene conscient esset, ad mysteriorum communione audiendam, munus illud presbyteri penitentiari sustulit, & illius exemplum omnes ferre Episcopi apud Grecos fecerunt. Non abrogasset autem propter unius delictum confutaudinem ilam Nestorium, Christo traditam esse creditisset. Abrogatam vero restituisse hanc dubium successor ipsius Chrysostomus, seu eiusdem ecclesiasticæ disciplina vindice, si illam scripturam defendi posse non posset. Sed ad Pauli consilium resperverunt, qui ut singuli seipso probent precipit, nec ministro in alterius confusione inquirendi ius facit. At in Gracorum ecclesijs abrogasam consuetudinem Romani confusione retinuerunt, que nouis quotidie (ut fieri solet) superflitionibus acceditibus, tandem in articulam Confessionem desit: quam cum multi sufficiam habent, ab Innocentio III. circa annos Christi 1213, publico Lateranensis Concilio decreto confirmata est. Exstat decretum hoc in Gregorio noni decretalibus, OMNIS Yerinsque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis peruenient, triusque sexus de niasna, salus, peccata saltem semel in anno fideliiter confiteatur proprio sacerdoti, & invenientiam penitentiam proprijs viribus studeat adimplere, suscipiens reuenerat ad minus in pascua Euchystia sacramentum. Nisi forte de proprio sacerdoti consilio, ob aliquam rationabilem causam, alius ab huicmodi perceptione duxerit abstinentium. Aliqui & viuens ab ingressu ecclesie evanescunt, & moriens Christiana careat sepultura. Libuis decreti huins verba referre, ut ipsam hanc loquentem omnes audiant, simul & quot & quanto bis absurda infiniti penes seneptis excusantur, mo obstringuntur hic omnes homines, nec quenquam pro virili custodia vita integrata defundit, quod minus arcana quoque cordis sui cogitationes sacerdoti narrare cogatur. Nec tamen sedis sufficiet, sed quoniam hoc ipsum fieri oportebit. Deinde solus hoc facere subiicit, ne quis padam sua superfit. Tertio omnia peccata fateri iubent. At quis obseruo est, qui hoc præfare quæstus hominis prauum & infutabili esse constat? Et nota sunt illa Davidis: Delicta quæ inuidia, occultis meis purga me. Psalm. 19. Quartu[m] confessionem hanc apud sacerdotem fieri volunt, quod idem ille peccata remittere possit, cum horum remissionem penes solum Deum esse, scripturam ceat. Quinto præcipiunt, ut iniunctam penitentiam proprijs viribus singulis adimplant. Ad ex nobis ipsi non sumus ad cogitandum idonei. Et Christus penitentiam suo nomine prauum subet. Ipsum enim dedit pater, ut nobis penitentiam dare & peccatorum remissionem. Sexu Pauli doctrina pugnat, quod ipsi sibi quoquis à sacrorum communione arcenti in facinum, Talem penam sui decreti transgressoribus statuimus exemplu carentem, dum & viros à templi arcu, & defunctos sepulture honore spoliante. At tolerabilis videri poterat decreti hoivas absurditas, quæ magis absurdum esse & noxia, qua inde promanarunt. Potest enim infinita exempla adduci, quæ pro auricularum confessionem matronarum & puellarum pudicitiam expugnata, malorumque pilatas, principum consilia prodita, hypocrisis stabilitam, & Antichristi tyrannidem quam nazareni confirmatam esse docent. Constat ergo humani ingenii figuramentum esse, nec sine publico scelito prima illius initia in ecclesiam fuisse introducta. Nec est quod vel disciplina vel private confessionis ergo illam retinendam esse clament. Si enim ministri suum officium fedato faciat, singulatus morum disciplinam pro virili tueantur, si patres familias in suis probe intenti fini, & non priuatos charitas valeat Christiana, mox comprehendemus periculosis hisce traditionibus unitum opus esse. Priuatum absolutionem Dominus nuspiciam influit, sed credentibus omnibus gratiam remissionem annunciare iussit. Lices tamen ijs, qui occiso aliquo conscientia pondere prematur,

primiti
num ad
cuius lib
in ijs fe
marci
benedic
bo
comun
dixerit
ne
ad C
ad o
mibus p
sident
fuerit
bonit, V
Pe
rationi
vivit, E
ritat
illa ver
vum
enim bi
dignit
muno in
in sancti
maximi
illu bon
fides ob
barat,
nos ad
primam
fus et
sitatem
ut cre
beris in
torem
benedic
genu
magis
Comeca
runt, g
Se

primit apud ministros consilium & consolationem querere. Licit ministri peccatorum remissio ad se venientibus polliceri, si serio penitentia & fidei studio affectus esse videant. Id vero unicuique liberum relinquatur, ne aliquanee statim lege grauenetur hominum conscientie. Singuli autem in se exerceant, quorum in presenti Marcus meminit, Dei verbum audiant, sacramentis rite missis, peccata sua confiteantur Deo, & remissionem inuenient per Iesum Christum, cui debetur benedictio, honor, gloria & potestas in eternum, Amen.

H O M I L I A V.

Erat autem Ioannes uestitus pilis camelii, & zona pellicea circa lumbos suos, uelcebaturque loculis & melle sylvestri.

Dominus & Salvator noster, Iesu Christus, apud Mattheum ait: Amen dico vobis, non ex Argumentum Dorus fuit inter eos, qui est mulieribus nascuntur, maior Ioanne Baptista. Praeclarum sane enim ipsius presens, & quidem verissimum, si rem ipsam astimes. Is enim ipse est, quem prophete venturus praetulit Matth. 11. fuerit qui ab utero matris spiritu sancto repletus, & a Deo missus fuit, ut Christo Salvatori viam prepararet. Huius vero enim finis & Iesus est, non ut in Ioanne habeamus, sed ut illius doctrina ad Christum rite excipendum preparemur. Et si enim Iudeus olim predicari solet, eadem tamen doctrina ad omnia tempora & locorum homines pertinet, quando proper ingenitam corruptionem omnibus preparatione opus est, qua salutis in Christo capaces reddantur. Quod Euangelista respxisse videntur, dum Ioannis historiam tanta diligentia describunt. Et idem hic praesens loci finis & iuris, quo Marcus Ioannis conversationem & vita genus comprehendit, & simul exemplum proponit, quo que optima sit vita instituenda ratio, admoneatur.

Primum autem verba singula excutiamus, obseruandum est, Ioannem a pueris huic vivendi Ioannis conversationi & discipline affuerisse. Docet hoc Lucas, quando ait: Puer crescebat, & corroborabatur spiritu a pueris. ET ERAT IN DESERTIS, donec veniret dies, quo manifestandus erat apud Iudeam. Vt ergo predicandi munus non ante aggreffus esset, prinsquam a Domino vocaretur. Ita puerum & iuuenientem omnem ijs studij conjecturauit, qua ipsius vocationem aliquando inuocare, & in iuuentu[m] auctoritate conciliare poterant. E[st] hoc memorabile institutionis & disciplina liberae. Institutionis liberorum exemplum, in quo Ioannem magis quam ipsius parentes mireris, incertum est. Fuerunt berorum exemplum in genere sacerdotalis nobilitate, functionis publicae dignitate, & proinde opibus & honoribus blum. Ei cur ob sterilitatem diu liberos caruissent, tandem aſſidus precibus filium hunc a Domini in petrauerunt, quem cum multis causas charissimum habere debebant. Prater illud enim, quod inseculare illis natu fuerat, & vox dum natus preclara dederat virtutis specimina, illum rebus maximis & ad publicam salutem pertinentibus destinatum esse, ex angelo didicerant. Attamen & illi bene discipline tam auferre conjectant, & ipse eandem non grauatim recipit. Causa viri, quod fuit, fidei obedientia, que illos, contemptis carnis rationibus, in Dei voluntatem, quam angelus manifestat, perficie docuit. Simile exemplum in Samuele & iphis parentibus habet. Et si vero non omni[us] 1. Sam. 1. 2. 3. ad candem vita rationem astringi debeant, parentum tamen fuerit, in liberorum institutione summa Dei & religionis curam habere. Nam & Dei donum sunt liberi, & religio principis ille fuit, ad quem omnes conditi sumus. Quia autem ab illa ob ingenitam corrupta natura peruerstam abhorremus, à teneris nos infiltrari & affueri necesse est. Observauit hoc ipso Deo testis, p[ro]p[ter] Gen. 18. credentium Abraham. Et eodem pertinent, qua in legi de primogenitis Deo consecrandis, & lib[er]is in Dei & operum ipsius cognitione instituendis traduntur. Sed in infelicem nostri seculi conditionem. Qui liberos suos Deo & Ecclesie consercent, paucissimi sunt inter eos, quorum fortunis deus tendit. Interim idem illi soli opibus & honoribus intenti, liberos quo ad religionem facile negligunt. Imo multi illos à teneris annis ad res leuisimas, fastum, luxum, gulam, impoturas & alia magis nosca affuerint. Conserunt huc operam suam ludimagiſtri, qui impuris prelectionibus & comedis impudicis puerorum animos ad libidinem inflammant. Ita vero Christi iudicium incurvant, quo ille horrendum illud V[er]o scandalorum aut horribilis denunciat. Vide Matth. 18. Sed ad Marci verba reuersi, quale illud vita genus fuerit videamus, quod Ioannes secutus est.

b 2